

JUL FROSSA

Handledning för pedagoger

I ditt arbete som pedagog har du möjlighet att arbeta vidare med föreställningen *Julfrossa* på det sätt som fungerar bäst för just dig och dina barn/elever. Övningarna i kompendiet ska ses som uppslag och ge inspiration till konstnärligt efterarbete i klassrummet och på förskolan. Du känner dina barn/elever bäst och du har säkert också egna roliga sätt att bearbeta upplevelser som du kan använda. Denna handledning är tänkt som ett smörgåsbord. Vår förhoppning är att du här ska hitta roliga, givande övningar som fördjupar teaterupplevelsen för er alla.

Före teaterbesöket:

Inga förberedelser är nödvändiga innan ni besöker teatern men här följer några tips på hur du kan förbereda barnen på teaterbesöket om du vill:

- berätta för barnen hur det ser ut när man kommer till teatern och förmedla hur lustfyllt och härligt det är att sitta tillsammans och ta emot en föreställning.
- berätta om skillnaden mellan teater och film.
- förmedla att ni vuxna ser fram emot att komma till teatern så att barnen får en positiv inställning inför besöket.
- beställa eller ladda ner den fina skriften *Att öppna nya världar* på Riksteaterns hemsida:
www.skolscenen.riksteatern.se/files/2016/09/RT_O%CC%88ppna-va%CC%88rldar_web.pdf

I föreställningen förekommer mycket livemusik med blåsinstrument, t.ex. trumpet och saxofon. Vet du med dig att du har barn/elever som är ljudkänsliga kan det vara bra att förbereda er för detta. Det finns ett begränsat antal hörselkåpor att låna i lokalen. Behöver dina barn/elever extra stöd så finns det ett funkismaterial att tillgå om ni vill förbereda er lite extra. Kontakta oss för mer info om detta.

Väl mött i Teatersalongen!

Foto: Jonas Jörneberg

Om Förskoleklassens uppdrag – ur Lgr 22:

Undervisningen syftar till att främja elevernas fantasi, inlevelse och förmåga att lära tillsammans med andra genom lek, rörelse och skapande genom estetiska uttrycksformer samt med utforskande och praktiska arbetssätt. I undervisningen ska eleverna genom leken ges möjlighet att bearbeta intryck, pröva olika identiteter, utveckla kreativitet samt sin förmåga att samarbeta och kommunicera.

Undervisningen ska uppmuntra och utmana eleverna att pröva egna och andras idéer, lösa problem och omsätta idéerna i handling. Därigenom ska eleverna ges möjlighet att utveckla kreativitet, nyfikenhet och tilltro till sin egen förmåga.

1. Diskutera / recensera föreställningen

Låt barnen reflektera kring föreställningen.

Var det något de inte förstod? Vad tyckte de om och vad tyckte de inte om. Prata om på vilket sätt föreställningen framfördes;

i korta tablåer och sketcher med mycket musik.

Diskutera om man hade kunnat berätta om julen på ett annat sätt.

2. Förslag på diskussioner utifrån föreställningen

Julen är en av de största kristna högtiderna. En del av jultraditionerna är knuta till religionen medan andra traditioner är mer folkliga och har vuxit fram och förändrats genom århundraden. Många familjer har dessutom helt egna traditioner som uppstått inom släkten. Prata med barnen om olika sätt som man kan fira jul. Det kanske finns barn i klassen som inte firar jul alls eller som har traditioner som skiljer sig från hur vi beskriver julen i Jultrossa.

Vad är barnens förhållande till Julen? Gillar de jul?

Kunde barnen känna igen sig i hur föreställningen beskriver julen?

Julen är svår att missa i december eftersom den syns överallt på gatorna, i butiker, på tv, radio och även på teatern. Vad har barnen för tankar kring detta?

Det finns lika många sätt att fira jul som det finns familjer. Har barnen någon tradition kring jul som de tror sig vara ensamma om? Något som uppstått endast i deras familj?

Föreställningen har inte en handling från A-Ö utan är mer fragmentarisk. Vad tänker barnen om innehållet i föreställningen?

Hur tror barnen att man firade jul förr i tiden?

Hur tror barnen att någon som levt för över hundra år sedan skulle uppleva julen 2025?

- Jultraditioner ser mycket olika ut i olika delar av världen. Har barnen själva upplevt, eller hört talas om, sätt att fira jul som skiljer sig från hur de själva firar?

- Julen är främst en kristen högtid. Andra religioner, såsom t.ex. islam, judendom, hinduism och buddism har andra högtider. Har barnen egna upplevelser av att fira en annan högtid än jul?

- Vad är det bästa med julen och andra högtider?

- Vad är det värsta med julen och andra högtider?

- Olika högtider är ofta förknippade med mat. Har barnen egna favoriter på jultbordet eller på någon annan högtid?

- Hur tror barnen att man kommer att fira jul i framtiden?

- Julen är en tid då man talar om gemenskap och att samla familjen. Alla har inte möjlighet att fira tillsammans med sin familj av olika anledningar. De kanske är långt bort? Man kanske inte har någon familj. Vad tänker barnen om detta?

- Föreställningen innehåller mycket musik och sång. Allting framförs live. Sångerna är nyskrivna och alltså inte våra traditionella julsånger. Vad tänker barnen om detta? Finns det några sånger i föreställningen som de tycker borde bli traditionella julsånger? Vilka?

Foto: Jonas Jörneberg

Om Förskoleklassens uppdrag – ur Lgr 22:

Undervisningen ska ta tillvara elevernas nyfikenhet och ge dem möjlighet att utveckla sitt intresse för och sin förmåga att kommunicera med tal- och skriftspråk genom att ge dem möjligheter att läsa, lyssna på samt skriva och samtala om såväl skönlitteratur som andra typer av texter och händelser. /.../

Undervisningen ska också ge eleverna möjlighet att skapa och uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer. På så sätt ska undervisningen ge eleverna förutsättningar att kunna tänka, lära och kommunicera i olika sammanhang och för skilda syften.

3. Julfrossa i ord

Om barnen är skrivkunniga, be dem skriva en kort text som beskriver föreställningen. De kan välja att skriva om en av scenerna eller om helheten. De får gärna reflektera över varför de valde att skriva om just dessa scener. Var de extra minnesvärda? Varför?

4. Känslor i fiktionen

Blev barnen lite extra berörda under någon av scenerna i föreställningen? Den kanske var extra rolig, sorglig eller poetisk? Fundera på, och prata om, vad det är som berör i en historia. När blir man berörd? Har barnen några favoriter bland filmer/böcker/tv-program/föreställningar som berört dem extra mycket? Prata om varför vissa saker berör mer än andra.

5. Drama

Dela in barnen i mindre grupper och be dem välja en av scenerna i föreställningen som de sedan memorerar, repeterar in och spelar upp för varandra. Är det många grupper som väljer att göra samma scen? Kan man göra samma scen på olika sätt? Vad var det som fick barnen att välja just denna scen?

Om Rörelse – ur Lgr 22:

Eleverna ska ges förutsättningar att utveckla en allsidig rörelseförmåga genom att få delta i fysiska aktiviteter och vistelse i olika naturmiljöer. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att uppleva rörelseglädje och därigenom utveckla sitt intresse för att vara fysiskt aktiva. Vidare ska undervisningen bidra till en förståelse för hur fysisk aktivitet kan påverka hälsa och välbefinnande.

6. Vad är mim?

Några av våra skådespelare är mimare vilken kan märkas i föreställningen. Mim/Pantomim är en konstform där man berättar med kroppen. Be barnen prova att utföra en liten mimisk scen och så får de övriga gissa vad barnen mimar.

Kanske kan ni tillsammans titta på mimkonst på Youtube, exempelvis på Charlie Chaplin, Buster Keaton, Ika Nord eller Marcel Marceau?

7. Fantasi - hitta på er egen högtid

Dela in barnen i mindre grupper. Be dem tillsammans fantisera ihop en helt ny högtid. Om barnen är skrivkunniga kan de skriva en kort beskrivning av högtiden. Be dem bestämma vad högtiden heter, vilken tid på året högtiden går av stapeln, varför man firar högtiden och vilka traditioner man har kring högtiden. Be dem även hitta på högtidens paradrätt. Kanske är det en högtid kopplad till en befintlig eller påhittad religion? Kanske finns det ett påhittat väsen förknippat med högtiden? De kan även få hitta på en kort sång som förknippas med högtiden. Låt grupperna berätta för de övriga barnen om sin nya högtid. Om de blir sugna kanske de kan spela upp en kort liten scen om en familj som firar högtiden.

8. Musik i kroppen

Prata om hur det känns i kroppen när man hör musik. Ibland kan musik kännas så mycket i kroppen att man bara måste få röra sig. Frigör golvyta i klassrummet. Låt barnen sprida ut sig i rummet. Spela upp musik för barnen och be dem röra sig helt fritt och försöka lyssna på vad kroppen vill göra för rörelser. Musiken styr kroppen. Prova att spela olika sorters musik i olika sorters tempo. Barnen kan prova att blunda om det känns säkert. Prata om hur det känns att låta kroppen styra. Hur det känns att lyssna med hela kroppen?

9. Skriv er egen julsång

Julen är starkt förknippad med musik i alla möjliga musikaliska genrer. I Julfrossa får ni höra helt ny-skrivna jullåtar. Prova att skriva er egen julvisa. Välj en melodi som barnen känner till men som inte är knuten till julen, t.ex. *Idas sommarvisa* eller *Här kommer Pippi Långstrump*. Ta en fras i taget. Be barnen föreslå olika nya textrader på temat jul. Skriv ner. Vips har ni skrivit er egen julvisa. Kanske kan denna visa bli er nya jultradition på skolan/förskolan?

På vår hemsida hittar ni texterna till de låtar som framförs i föreställningen. Låt dessa texter fungera som inspiration i denna övning.

Om bildberättande – ur Lgr 22:

I undervisningen ska eleverna ges möjligheter att utveckla kunskaper om hur man framställer och presenterar egna bilder med olika metoder, material och uttrycksformer. Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar sin kreativitet och sitt intresse för att skapa och kommunicera visuellt.

10. Bilder

Be barnen att rita scener ur föreställningen. Om många barn väljer att rita samma scen kan ni prata om varför de valde just den scenen. Gjorde den ett extra starkt intryck? Skicka gärna teckningar till oss på Teater Pero!

Foto: Jonas Jörneberg

11. Julens Väsen

Julens traditioner är en hopblandning av bibliska seder, äldre folkliga traditioner och nyare påfund. Julen förknippas med både bibliska personer såsom Jesusbarnet, Maria och Josef men också med Jul-tomten och Julbocken. Prata med barnen om vilka figurer som dyker upp i vårt traditionella jul- och luciafirande. Varifrån kommer traditionerna och hur gamla är de? Vilka figurer är gamla och vilka är modernare påfund? Vad symboliserar figurerna för oss idag? Julfirandet ser olika ut i olika delar av världen. Ett exempel är t.ex. Island som firar jul med hela tretton, ganska skrämmande, tomtar som bl.a. sägs äta barn. En isländsk tomte verkar har rymt och dyker upp i vår Julfrossa. Utforska vilka figurer som förknippas med andra länders julfirande. Kanske kan ni hitta bilder på dessa figurer på internet? Samla på er Julens figurer och skriv ut. Gör en utställning med julens alla väsen och bibliska figurer. Det blir som en resa genom olika kulturers sätt att fira jul.

12. Julpyssla

Ingen jul utan pyssel. Kanske är just Julen den allra största pyssel-högtiden! En sann pyselfest. Gör ert eget julgranspynt eller annat julpyssel. Endast fantasin sätter gränserna. Använd allt ni hittar på skolan och förskolan och låt fantasin och julstämningen flöda.

13. Barnen intervjuar

Det finns nog lika många sätt att fira jul på som det finns familjer. Dela in barnen två och två. Be dem berätta för varandra hur deras jul brukar se ut. Kanske kan de tillsammans redovisa för övriga gruppen? Om barnen inte firar jul kan de beskriva en annan viktig högtid.

Utveckla övningen genom att be barnen intervjua dig om hur du brukar fira Jul alt. hur du firar en annan högtid. Be barnen fokusera frågorna på hur du firade ju när du själv var ett barn. Välj själv hur personlig du vill vara.

14. Julens mat och godis

Mat och godis är ofta en central del i högtider och Julen är inget undantag. Prata med barnen om hur de upplever julmaten. Har de favoriter på julbordet? Finns det något de inte gillar. Många äter kanske rätter som man vanligtvis inte hittar på våra traditionella julbord.

En del gör sitt eget julgodis. Har barnen erfarenhet av att göra eget godis kanske de har några favoritrecept?

Om ni har tillgång till ett hemkunskapskök kanske ni kan prova att göra eget julgodis tillsammans, som en fin avslutning på höstterminen.

Foto: Jonas Jörneberg

**Hoppas att ni får en rolig stund tillsammans efter föreställningen.
Tveka inte att höra av er om ni har några frågor eller funderingar!**

GOD JUL!

**TEATER
PERO**

Box 706, 120 02 Årsta
Kontor 08-458 92 10
info@pero.se
www.pero.se

PRODUKTIONSFAKTA 2025

Regi: Peter Engkvist

På scen: Lars B Almkvist, Lise Edman, Ulf Eriksson, Pernilla Göst, Kari Hamfors Wernolf, Ola Johansson, Baura L Magnúsdóttir, Jan Levander och Magnus Lundblad

Musik & sångtexter: Lars Almkvist

Scenografi & kostym: Lina Serning

Ljud: Wilhelm Belin

Ljusdesign: Mats Ekberg

Författare lärarhandledning: Karin Westholm

TEATER PERO

Teater Pero grundades 1983 och har sitt säte i Stockholm. Teater Pero arbetar med mim som grund, tillsammans med musik och dialog, och spelar för barn och unga över hela landet. Flera av Teater Peros pjäser har även spelats i övriga Europa samt i Asien, Afrika, Nordamerika och Australien.

Mottog 2018 Stockholms stads hederspris "Kulturarbete för barn och unga" och 2024 "S:t Julian-priset".

Teater Peros verksamhet bedrivs med stöd från Stockholms kulturförvaltning, Region Stockholm och Statens kulturråd.

Foto: Jonas Jörneberg

**TEATER
PERO**

Box 706, 120 02 Årsta
Kontor 08-458 92 10
info@pero.se
www.pero.se